

ЛЮБОВ =
ПОВАГА
НАСИЛЬСТВО
НЕ МОЖНА
СПРОВOKУВАТИ
ЗНИЩАННЯ
ЦЕЗЛОЧИН
НЕ МОВИ

БУДЬ
САМА
СОБІ ЦІЛЮ!!!
— ТИ ЗМОЖЕШ
ПОВАЖАЙ СЕБЕ
ЖІНКА НЕ =
ВЛАСНІСТЬ
— ТИ ЦІННА
ОБИРАЙ СВОБОДУ,
РІВНІСТЬ, ПОВАГУ

НАСИЛЬСТВУ
НЕМАЄ ВИПРАВДАННЯ
#

ЗАХИСТИ СЕБЕ!

ЗА ДАНИМИ ООН, ПІД ЧАС КАРАНТИНУ У ЗВ'ЯЗКУ З ПАНДЕМІЄЮ COVID-19 ДОМАШНЄ ТА ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО ЗБІЛЬШИЛОСЯ УДВІЧІ.

У сучасному світі жінки становлять 70% працівників сфери охорони здоров'я та сектору соціальних послуг і виконують утричі більше неоплачуваної роботи з ведення господарства та догляду, ніж чоловіки. Із 16 березня 2020 р. фахівці соціально-психологічної допомоги на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей надали понад 3000 телефонних та онлайн-консультацій. З них більш ніж 60% стосувалися протидії домашньому насильству та гендерному насильству поза сім'єю.

За даними Інституту соціологічних досліджень НАН України, 68% жінок в Україні (приблизно 18 млн) зазнають знущання в сім'ї, серед яких 20% – регулярно (здебільшого побиття чоловіком).

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО

– дії або бездіяльність фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

(Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» ст.1 п.3)

Згідно зі ст.1 п.:4;14;15;17 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», виділяють такі форми домашнього насильства

ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО

– дії або бездіяльність фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

– форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

– форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів

чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО

– форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО – ЦЕ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ!

*За вчинення домашнього насильства кривдника
може бути притягнуто до адміністративної,
кримінальної та цивільно-правової відповідальності.*

Стаття 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, **що не спричинило тілесних ушкоджень**, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого

могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення тягнуть за собою накладення штрафу

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18>

від 170 до 340 гривень або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб.

Якщо особа вчинила домашнє насильство повторно (протягом року), це тягне за собою накладення штрафу від 340 до 680 гривень або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Якщо ж домашнє насильство має системний характер, тобто вчиняється три і більше разів протягом року, у такому випадку передбачається кримінальна відповідальність для кривдника.

Стаття 126-1 Кримінального кодексу України Домашнє насильство, **тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного** насильства щодо теперішнього чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких до них відносинах, що не спричинило тяжких наслідків та передбачає відповідальність у вигляді громадських робіт на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або арешт на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Відповідальність за сексуальне насильство передбачена окремою главою Кримінального кодексу України, а саме:

- *Стаття 152. Зґвалтування*
- *Стаття 153. Сексуальне насильство*
- *Стаття 154. Примушування до вступу в статевий зв'язок*
- *Стаття 155. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку*
- *Стаття 156. Розбещення неповнолітніх*

Будь-який акт сексуального характеру без Вашої добровільної згоди є проявом сексуального насильства! Зґвалтування в шлюбі також є кримінальним злочином.

Сексуальне насильство також може полягати у примушуванні чи втягненні в заняття проституцією шляхом застосування насильства або погрози його застосування, знищення або пошкодження майна, шантажу або обману, що тягне за собою кримі-

нальну відповідальність за ч. 2 ст. 303 Кримінального кодексу України.

Цивільно-правовою відповідальністю вважається відшкодування матеріальних збитків і моральної шкоди, завданих унаслідок вчинення домашнього насильства. Порядок відшкодування визначається Цивільним кодексом України та іншими законодавчими актами. Для притягнення кривдника до цивільно-правової відповідальності:

ВІДШКОДУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ШКОДИ

– постраждалій особі необхідно звернутися із заявою до суду і надати відповідні докази (довідка від лікаря, призначення щодо лікування та чеки за ліки або документи, які підтверджують витрати на звернення по допомогу та отримання інших медичних послуг тощо). За допомогою цих доказів можна довести матеріальні втрати, яких зазнала постраждала.

ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ

– розмір грошового відшкодування моральної шкоди визначається судом залежно від характеру правопорушення, глибини фізичних та душевних страждань, погіршення здібностей потерпілого або позбавлення його можливості їх реалізації, ступеня вини особи, яка завдала моральної шкоди, якщо вина є підставою для відшкодування, а також з урахуванням інших обставин, які мають істотне значення. При визначенні розміру відшкодування враховуються вимоги адекватності і справедливості.

У разі відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданих внаслідок домашнього насильства, моральна шкода відшкодовується незалежно від матеріальних збитків, які підлягають відшкодуванню, та не пов'язана з їхнім розміром.

Якщо за фактом вчинення домашнього насильства відкрито кримінальне провадження – цивільний позов про відшкодування завданої шкоди може бути поданий та розглянутий у рамках кримінальної справи. Цивільний позов про відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням або іншим суспільно небезпечним діянням, може бути подано і до суду в порядку цивільного судочинства, якщо особа не пред'явила цивільного позову в кримінальному провадженні або її цивільний позов було залишено без розгляду.

Для надання захисту постраждалій особі від домашнього насильства та недопущення повторного вчинення

акту насильства Законом України передбачені спеціальні заходи, які можуть бути застосовані незалежно від того, чи піддано кривдника до адміністративного стягнення або притягнуто до кримінальної відповідальності.

Стаття 22 Цивільного кодексу України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print>

Стаття 23 Цивільного кодексу України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print>

Постанова Пленуму ВСУ № 3 від 31.03.1989 «Про практику застосування судами України законодавства про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної злочинцем, і стягнення безпідставно нажитого майна» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-89>;

Постанова Пленуму ВСУ № 13 від 02.07.2004 р. «Про практику застосування судами законодавства, яким передбачені права потерпілих від злочинців» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-04>

Постанова Пленуму ВСУ № 4 від 31.03.1995 р. «Про судову практику у справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>

Згідно зі ст.24 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», до спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать:

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника – спеціальний захід протидії домашньому насильству, що виноситься кривднику уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України

у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення.

Терміновий заборонний припис може містити такі заходи:

- зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Терміновий заборонний припис виноситься **за результатами оцінки ризиків** та за ініціативи постраждалої особи або ж за власної ініціативи працівника/працівниці уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України.

Оцінку ризиків проводить поліцейський/поліцейська уповноваженого підрозділу за фактом вчинення домашнього насильства та визначає рівень небезпеки, який береться до уваги під час вирішення питання про винесення термінового заборонного припису.

Процедура проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства полягає у спілкуванні або ж проведенні бесіди з постраждалою особою для з'ясування обставин конфлікту та виявлення чинників, що створюють або ж мо-

жуть створювати небезпеку для постраждалої особи.

Форма оцінки вчинення домашнього насильства складається з 27 питань, на які поліцейський має відповісти «так», «ні», «без відповіді»/«невідомо». Питання стосуються безпосередньо безпеки постраждалої особи: чи погрожував кривдник вбити, чи застосовував кривдник фізичне насильство, що мало наслідком спричинення середнього та/або тяжкого ступеня тілесних ушкоджень, чи має кривдник алкогольну або наркотичну залежність, чи має кривдник зброю та/або може її легко дістати й застосувати тощо.

Саме відповіді на ці питання допоможуть поліцейському/поліцейській визначити рівень небезпеки: високий, середній або низький.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19>

Варто зауважити, що замкнутість постраждалої особи або ж її відмова, небажання спілкуватися з правоохоронцями може розцінюватися представниками поліції як високий рівень небезпеки.

Залежно від визначеного рівня небезпеки, яка загрожує постраждалій особі – поліцейський/поліцейська ухвалює рішення щодо винесення термінового заборонного припису.

Якщо рівень небезпеки високий – терміновий заборонний припис виноситься обов'язково.

Якщо ж рівень небезпеки середній або низький – терміновий заборонний припис може бути винесений на розсуд поліцейського/поліцейської уповноваженого підрозділу Національної поліції з урахування інших чинників або ж обставин, що можуть свідчити про рівень небезпеки для постраждалої особи.

Терміновий заборонний припис може бути виданий на термін до 10 діб із зазначенням заходів, які застосовуються до кривдника.

Під час вирішення питання про винесення припису пріоритет надається безпеці постраждалої особи. Зазначена вимога поширюється також на місце спільного проживання (перебування) постраждалої особи та кривдника незалежно від їхніх майнових прав на відповідне житлове приміщення.

Припис складається в одному примірнику зі створенням двох копій через самокопіювальний папір. Оригінал припису вручається кривднику під підпис, перша копія - постраждалій особі або її представнику, друга копія залишається у працівника уповноваженого підрозділу поліції.

Час дії термінового заборонного припису Ви можете використати для подання заяви до суду про видачу обмежувального припису стосовно кривдника.

Обмежувальний припис стосовно кривдника – це встановлений у судовому порядку захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи.

Обмежувальний припис видається судом та може містити один чи декілька таких заходів тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків:

- заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;
- усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;
- обмеження спілкування з постраждалою дитиною;

- заборона наблизитися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою;
- заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;
- заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Обмежувальний припис може бути виданий на термін до 6 місяців, із можливістю продовження його дії ще на пів року, шляхом подання нової заяви до суду.

Заява про видачу обмежувального припису подається до суду за місцем проживання(перебування) особи, яка постраждала від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, а якщо зазначена особа перебуває у закладі, що належить до загальних чи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, - за місцезнаходженням цього закладу.

Звернення до суду із заявою про видачу обмежувального припису не залежить від складання адміністративних матеріалів чи відкриття кримінального провадження.

Право звернутися до суду із заявою про видачу обмежувального припису стосовно кривдника мають:

- постраждала особа або її представник;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини - батьки або інші законні представники дитини, родичі дитини (баба, дід, повнолітні брат, сестра), мачуха або вітчим дитини, а також орган опіки та піклування;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи - опікун, орган опіки та піклування.

ВАЖЛИВО!

Судовий збір за подання заяви про видачу обмежувального припису не сплачується!

Заява має містити:

- найменування суду, до якого подається заява;
- прізвище, ім'я та по батькові заявника та заінтересованої особи, їхнє місце проживання чи перебування, поштовий індекс, відомі номери засобів зв'язку та адреси електронної пошти,
- обставини, що свідчать про необхідність видачі судом обмежувального припису, та докази, що їх підтверджують (за наявності).

У разі неможливості надати докази до заяви може бути додано клопотання про їх витребування.

Суд розглядає справу про видачу обмежувального припису не пізніше 72 годин після надходження заяви про видачу обмежувального припису до суду.

Звертаємо Вашу увагу, що кожна сторона у справі повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Ось які обставини в першу чергу враховують судді при вирішенні справ про видачу обмежувального припису:

- які ознаки свідчать, що особа є постраждалою від домашнього насильства;
- якою була форма домашнього насильства;
- яким є причинно-наслідковий зв'язок між діянням та наслідком;
- які наслідки має або може мати у майбутньому постраждала особа, чи зверталася постраждала особа до різних служб (поліції, соціальних служб, служб підтримки, громадських організацій тощо) та якою була їхня реакція;

- яка вірогідність того, що домашнє насильство може повторюватися;
- співмірність заходів, про які просить постраждала особа;
- якщо в родині є дитина, то обов'язково потрібно з'ясувати її думку.

У судовій практиці немає єдиного підходу до визначення переліку доказів у справах, що стосуються домашнього насильства.

Так, доказами можуть бути показання постраждалої особи, свідків, висновки судово-медичних експертиз (у випадку вчинення фізичного або сексуального насильства). Окрім того, за можливості, постраждала особа має право самостійно збирати такі докази, як аудіо- та відеозаписи. Вони можуть бути досліджені у сукупності з іншими доказами та фактами, на які посилається постраждала особа, але в той же час, можуть не враховуватися судом.

Звертаємо Вашу увагу, що докази – це будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та які мають значення для вирішення справи і відповідати принципам достовірності та мають допустимості.

Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи – здійснення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України організаційно-практичних заходів щодо контролю за поведінкою кривдника з метою:

- недопущення повторного вчинення насильства;
- дотримання ним тимчасових обмежень його прав та виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку із вчиненням насильства.

Уповноважений підрозділ поліції бере на профілактичний облік кривдника з моменту виявлення факту вчинення ним домашнього насильства на встановлений законодавством строк і проводить з ним профілактичну роботу.

Профілактичний облік осіб, що вчинили домашнє насильство, які не досягли вісімнадцятирічного віку, здійснюється працівниками підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України.

Підставами для взяття кривдника на профілактичний облік є:

- складений адміністративний протокол про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 КУпАП;
- терміновий заборонний припис стосовно кривдника, винесений працівником уповноваженого підрозділу поліції;
- отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику;
- рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 КУпАП;
- відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі;
- повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі.

Термін профілактичного обліку кривдника з моменту виявлення факту насильства становить 1 рік.

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників – комплекс заходів, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника та формування в нього нової, неагресивної психологічної

моделі поведінки, відповідального ставлення до своїх вчинків та їхніх наслідків, у тому числі до виховання дітей, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

Особа, яка постраждала від насильства, має право на:

1. дієвий, ефективний та невідкладний захист в усіх випадках домашнього насильства, недопущення повторних випадків домашнього насильства;
2. звернення особисто або через свого представника до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
3. отримання повної та вичерпної інформації від суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про свої права і соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися;
4. безоплатне отримання відповідно до законодавства соціальних послуг, медичної, соціальної та психологічної допомоги відповідно до її потреб;
5. безоплатну правову допомогу у порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правову допомогу»;
6. повагу до честі та гідності, уважне та гуманне ставлення з боку суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
7. конфіденційність інформації особистого характеру, яка стала відома суб'єктам, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, під час роботи з постраждалою особою, та захист персональних даних;
8. вибір спеціаліста за статтю (за можливості);
9. відшкодування кривдниками завданих матеріальних збитків і шкоди, заподіяної фізичному та психічному здоров'ю, у порядку, визначеному законодавством;
10. звернення до правоохоронних органів і суду з метою притягнення кривдників до відповідальності, застосування до них спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;
11. своєчасне отримання інформації про остаточні рішення суду та процесуальні рішення правоохоронних органів, пов'язані з розглядом факту вчинення стосовно неї домашнього насильства, у тому числі пов'язані з ізоляцією кривдника або його звільненням;
12. інші права, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

ДЛЯ ОТРИМАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИЙ

необхідно звернутися до Центру безоплатної правової допомоги. Контакти місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Ви можете знайти за посиланням

<https://www.legalaid.gov.ua/tsentry/>

Безоплатна правова допомога – правова допомога, яка гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел.

Відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», існує первинна правова допомога та вторинна правова допомога.

- Безоплатна первинна правова допомога полягає в отриманні юридичних консультацій фахового юриста, доступі до необхідної правової інформації, складанні заяв, скарг та інших документів правового характеру.
- Безоплатна вторинна правова допомога полягає в отриманні правової допомоги для представництва інтересів у суді, підготовці процесуальних документів.

Безоплатна правова допомога – правова допомога, яка надається усім громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, у тому числі біженцям та особам, які потребують додаткового захисту.

Безоплатна вторинна правова допомога надається категоріям громадян, визначених статтею 14 Закону

України «Про безоплатну правову допомогу»:

1. особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо їхній середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, а також особи з інвалідністю, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб – на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;
2. діти, у тому числі діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту, – на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;
  - 2.1. внутрішньо переміщені особи – на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

- 2.2. громадяни України, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як внутрішньо переміщених осіб, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, пов'язаних з отриманням довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, до моменту отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
- 2.3. громадяни України – власники земельних ділянок, які проживають у сільській місцевості, - на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;
3. особи, до яких застосовано адміністративне затримання, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;
4. особи, до яких застосовано адміністративний арешт, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;
5. особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, – на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;
6. особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, – на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;
7. особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, – на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону;
8. особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», – на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону, з моменту подання особою заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні, до ухвалення остаточного рішення за заявою, а також іноземці та особи без громадянства, затримані з метою ідентифікації та забезпечення примусового видворення, з моменту затримання;
9. ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацист-

- ських переслідувань, – на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;
- 9.1. особи, які перебувають під юрисдикцією України і звернулися для отримання статусу особи, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, - до моменту ухвалення рішення про надання такого статусу.
10. особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;
11. особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;
12. особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, – на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією;
13. особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, – на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону;
14. викривачі у зв'язку з повідомленням ними інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення – на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону.

Для звернення до Центру безоплатної правової допомоги постраждалих від домашнього насильства або насильства за ознакою статі мають надати відповідні документи:

- витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань, у якому міститься інформація про вчинення злочину, пов'язаного з насильством;
- талон-повідомлення про вчинення кримінального правопорушення, пов'язаного з насильством, виданий уповноваженим підрозділом органу Національної поліції, за формою, затвердженою МВС;
- копія протоколу про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення;

- копія постанови про накладення адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з насильством;
- копія заяви до суду про видачу або продовження обмежувального припису стосовно кривдника;
- рішення суду про видачу або продовження обмежувального припису стосовно кривдника;
- копія винесеного працівником уповноваженого підрозділу органів Національної поліції термінового заборонного припису;
- направлення постраждалих осіб до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, складене за формою, затвердженою Мінсоцполітики (видається районними, районними у м. Києві і Севастополі держадміністраціями, виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, у тому числі об'єднаних територіальних громад, чи загальними/спеціалізованими службами підтримки постраждалих осіб).

Як впоратися із ситуацією насильства.

Розробіть для себе план безпеки з

основними кроками, які можуть допомогти впоратися з домашнім насильством.

ПЛАН БЕЗПЕКИ

це персоналізований, практичний план, який допоможе залишатися в безпеці протягом періоду перебування поряд із кривдником та після залишення місця небезпеки/проживання.

З огляду на обмежувальні заходи з протидії коронавірусної хвороби COVID-19

Досвід карантину показав, що під час обмежувальних заходів жінка часто не може викликати/отримати допомогу, тому план безпеки краще скласти заздалегідь.

Якщо ви усвідомлюєте можливість виникнення в сім'ї ситуацій, що загрожують вам чи вашим близьким, отримайте консультацію за телефоном чи онлайн. Більшість служб допомоги розширили канали комунікації та надають консультації телефоном, скайпом або у текстових повідомленнях, щоб постраждала особа могла отримати кваліфіковану допомогу навіть під час обмежень.

Що необхідно врахувати у разі виникнення небезпечної ситуації:

- визначте безпечне місце у приміщенні, кімнату з виходами та меншою кількістю речей, які можна використовувати як зброю, за можливості таку, де вас можна побачити чи почути ззовні;
- кухня, ванна, гараж – потенційно небезпечні кімнати, намагайтеся уникати їх у критичні моменти та навчіть цього дітей;
- навчіть дітей викликати 102 і, відповідно до їхнього віку та навичок, розробіть дитячі плани безпеки – щоб вони могли викликати допомогу або потрапити до місця, де їм буде безпечніше;
- заздалегідь оберіть одне або кілька місць, де можна залишитися на ніч у разі необхідності, та продумайте маршрут, як швидко потрапити туди у будь-який час;
- враховуючи обмеження транспортних перевезень через карантинні заходи, продумайте альтернативні транспортні сполучення: виклик таксі, використання власного авто, допомогу знайомих;
- завчасно зберіть власні документи, документи дітей та майте їхні фото/відскановані копії в збережених листах електронної скриньки, на флешці, в телефоні;
- підготуйте речі першої необхідності (ліки, індивідуальні засоби захисту, як-от маски, рукавички, санітаїзери, кредитні картки, гроші, дублікати ключів, запасний телефон, що довго тримає заряд). Знайдіть безпечне місце для збереження цих речей у власному будинку, абонентській поштовій скринці, у людей, яким ви довіряєте;
- повідомте сусідів та близьких про можливість виникнення небезпечної ситуації та заздалегідь домовтеся про ключові сигнали, якими ви попередите про необхідність допомоги. Це може бути умовний телефонний дзвінок, пульт СМС, «замовлення піци» чи будь-які інші знаки;
- дізнайтеся, чи є в місті чи області заклад для безпечного перебування жінок або мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, та зверніться туди по додаткову консультацію щодо можливих дій та інформацію про графік роботи в умовах COVID-19;
- не забувайте про правила гігієни та особисті засоби захисту: регулярно мийте руки, не торкайтеся обличчя, мінімізуйте контакт із поверхнями, з якими стикалися інші люди, користуйтеся медичною маскою та одноразовими рукавичками, дотримуйтеся соціального дистанціювання;
- система перенаправлення постраждалої від домашнього насильства до притулку працює і в умовах карантину. Надати притулок можуть за рішенням мобільної бригади соціально-психологічної допомоги (контакти мобільних бригад соціально-психологічної допомоги Ви можете знайти в кінці цього видання у розділі «Куди звертатися»), представників мобільних груп із реагування на домашнє насильство з поліції та соціальних служб.

У критичній ситуації – дзвоніть 102!

ВИ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ ЮРИДИЧНУ КОНСУЛЬТАЦІЮ ЗА ТЕЛЕФОНОМ

0 800 2013 103 – Координаційний центр
з надання безоплатної правової допомоги
(цілодобово та безкоштовно у межах України
зі стаціонарних та мобільних телефонів)

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ

- **1547** – цілодобова Урядова «гаряча лінія» для осіб, які страждають від домашнього насильства. Дзвінки є безкоштовними зі стаціонарних та мобільних телефонів, анонімними й конфіденційними;
- **0 800 500 335** (зі стаціонарних телефонів) або 116 123 (з мобільних) – Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації. Гаряча лінія приймає дзвінки цілодобово.

Отримати консультацію онлайн можна
від фахівців Національної гарячої лінії

- : lastrada_ukraine
- онлайн-звернення на сайті: https://la-strada.org.ua/ucp_mod_support_ask_1.html електронна пошта: info@la-strada.org.ua
- месенджер ГО «Ла Страда-Україна» @lastradaukraine

НАГОЛОШУЄМО, ЩО У ВИПАДКАХ НЕБЕЗПЕКИ, ТЕЛЕФОНУЙТЕ 102!

*У разі виявлення загрози Вашому життю та здоров'ю,
спеціалісти центрів надання послуг, співробітники
Національної поліції України та спеціалісти мобільних
бригад можуть перенаправити Вас до притулку для жінок,
постраждалих від домашнього насильства.*

Обласні бюро судово-медичних експертиз:

Донецька область	
Комунальний заклад охорони здоров'я «Донецьке обласне бюро судово-медичної експертизи»	Донецька обл., м. Маріуполь, Іллічівський район, пр. Нікопольський, 60
Запорізька область	
КУ «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»	м. Запоріжжя, вул. Чарівна, 30
Луганська область	
Луганське обласне бюро судово-медичної експертизи	Луганська обл., м. Сєвєродонецьк, вул. Єгорова, 2 б

*Реєстр атестованих судових експертів, які мають право проводити судові експертизи різних напрямів, в тому числі і судово-медичні:
<http://rase.minjust.gov.ua>*

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ:

Гаряча лінія для осіб, які постраждали від домашнього насильства в Маріуполі:	097 488 76 26, 0629 24 99 99
Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:	095 429 20 53, 0626 66 49 85
Гаряча лінія Національної поліції в Донецькій області	0 800 505 102
Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги	
Обласна мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Донецькому обласному центрі для сім'ї, дітей та молоді	06262 66 49 85 docssm@ukr.net
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Бахмутському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	0627 44 60 70, 0627 44 60 69

Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Костянтинівському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	050 173 59 02
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Лиманському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	099 754 69 90
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Мангушському районному центрі СССДМ	050 623 40 74
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Маріупольському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	096 459 00 08, 099 799 26 54
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Нікольському районному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	0624 62 10 46
Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги при Новоградівському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	0623 73 33 48
Мобільні бригади, які працюють за підтримки міжнародних організацій	
м. Краматорськ, Дружківка, Слов'янський р-н, м. Слов'янськ,	063 340 86 51, 099 366 63 48
м. Святогірськ, Лиманська ОТГ	093 379 20 91, 099 366 63 29
Костянтинівський р-н, м. Костянтинівка, Торецьк	093 310 82 17, 099 366 63 28
Бахмутський р-н, м. Бахмут	093 949 53 67, 066 076 02 36
Волноваський р-н	099 366 63 12, 063 026 93 21
Населені пункти Селидівської міської ради, Мар'їнський р-н, частина Покровського р-ну	093 310 78 29, 099 366 63 59

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Дистанційний пункт відділу
«Запорізьке бюро правової допомоги»
м. Запоріжжя,
вул. Героїв 93-ї бригади, 16А:

061 224 39 10

Всеукраїнський благодійний фонд
«Гореніє»: дистанційна юридична
допомога в сфері домашнього та
гендерно зумовленого насильства
(пн-пт з 9.00 до 17.00):

050 044 56 01

Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги

Мобільна бригада у складі Запорізького
міського ЦСССДМ

м. Запоріжжя,
вул. Рекордна, 34а
061 228 02 80
«Телефон Довіри»
067 515 15 84,
066 313 15 84,
073 515 15 84
Skype: Dovira1584

Мобільна бригада
Преображенської ОТГ
(Створена при Преображенській
сільській раді)

с. Преображенка,
вул. Преображенська, 3
095 177 70 71

Мобільна бригада
КУ «Центр надання соціальних послуг»
Оріхівської міської ради

м. Оріхів, вул. Шевченка, 11
050 164 55 56
orcenter@ukr.net

Мобільна бригада
КУ «Центр надання соціальних послуг»
Павлівської сільської ради ОТГ
(створена при Павлівській сільській раді)

с. Павлівське, вул.
Залізнична, 28
098 027 20 41
pavlivska1@ukr.net

Мобільна бригада Таврійської ОТГ
(створена при Таврійській сільській раді)

с. Таврійське, вул.
Центральна, 13
050 562 32 98
tavotg@ukr.net

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Гаряча лінія у Луганській області з питань попередження домашнього й гендерно зумовленого насильства та дискримінації за ознакою статі.

Графік роботи: пн-пт з 8.00 до 17.00
(перерва з 12.00 до 13.00)

066 915 72 00

(тарифікація дзвінків згідно з тарифом Вашого оператора)

Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги

Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, м. Северодонецьк

**м. Северодонецьк,
просп. Гвардійський, 30
(Луганський обласний
центр соціально-
психологічної
допомоги),
063 335 85 51,
099 366 62 80**

Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, м. Рубіжне

**м. Рубіжне,
вул. Будівельників, 32
(приміщення ЦСССДМ),
093 949 54 39,
099 326 42 41**

Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, Попаснянський район

**Попаснянський район,
м. Попасна,
пл. Героїв, 3, прим. 5
093 949 54 52,
099 328 25 06**

Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, Кременський район

**Кременський район,
м. Кременна,
пл. Красна, 20
(приміщення ЦСССДМ)
063 026 29 73,
099 366 63 08**

<p>Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, Новоайдарський район</p>	<p>Новоайдарський район, смт. Новоайдар, вул. Банківська, 31 (приміщення ЦСССДМ), 097 824 20 22, 099 366 64 43</p>
<p>Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, Станично-Луганський район</p>	<p>Станично-Луганський район, смт Станиця Луганська, вул. Центральна, 37, пов.2, 097 824 20 51, 099 366 63 11</p>
<p>Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі Троїцької селищної ради</p>	<p>Троїцький район, смт Троїцьке, вул. Центральна, 69 (2-й поверх Троїцької селищної ради) 066 924 77 40</p>
<p>Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі Новопсковської селищної ради</p>	<p>Новопсковський район, смт Новопсков, вул. Айдарська, 13в 066 370 02 62</p>

ЗАХИСТИ СЕБЕ!

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

UNITED NATIONS
UKRAINE

Розроблено в рамках програми ООН із відновлення та розбудови миру, яку реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.